

050410 Ebt'at-Fida
190219 Takvimüt-Buldan

الجغرافيا عند أبي الفداء

مقدمة عامة وترجمة فرنسية « لتقويم البلدان »
لأبي الفداء (المتوفى ٧٣٢ هـ)

المقدمات الصادرة باللغة العربية

لنشرورات معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية

إعادة طبع
طبعة باريس ١٨٤٨ م
المجلد ١

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	203353
Tas. No:	509.207 SEZ.01

١٤٠٥ هـ - ١٩٨٥ م

معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية
في إطار جامعة فرانكفورت
فرانكفورت/ جمهورية ألمانيا الاتحادية

١٤٣٢ هـ - ٢٠١١ م

معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية
في إطار جامعة فرانكفورت - جمهورية ألمانيا الاتحادية

- TAKWĪM EL-BULDĀN
- IDRĪSĪ

04718 IGONETTI, G. Le citazioni del testo geografico di al-Idrīsī nel *Taqwīm al-buldān* di Abū'l-Fidā'. *Studi magrebini* 8 (1976) pp. 39-52.

التراث الجغرافي الإسلامي

تصنيف: د. محمد محمود محمد

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi	
Kayıt	3651
Tasnif No. :	915.53 M44.T

Riyad 1984

الطبعة الثانية

مزيدة ومنقحة

Takvimü'l-Büdan

03 KASIM 1992

برای تعیین آغاز صحیح ماه مبارک رمضان و اقدام به گرفتن روزه و یا تعیین عید فطر و اول ماه شوال و یا تعیین موسم حج جز از طریق تشخیص حرکت ماه و زمین و خورشید و بالاخره مراجعه به تقویم طریق دیگری متصور نیست. و انجام این گونه اعمال واجب در غیر اوقات معین خود بلااثر و باطل خواهد بود. به همین دلیل عده زیادی از حکما و دانشمندان علم هیئت از طایفه امامیه هم خود را مصروف راهنمایی شیعیان از راه تألیف کتب تقویم و زیج کرده‌اند.

مشهورترین مبداهای تاریخی، اقوام باستانی اصولاً مبدأ تاریخ را از زمان به قدرت رسیدن و تشکیل حکومت و فرمانروائی خود اختیار می‌کردند و با زمان قبل یا بعد از آن هم کاری نداشتند. ولی زرتشتیان و یهودیان و مسیحیان و مسلمانان هر یک برای خود مبدأ تاریخی انتخاب کرده‌اند که آفرینش جهان به عقیده زرتشتیان ۳۰۰۰ سال پیش از ولادت زرتشت و به اعتقاد یهودیان ۲۴۴۸ سال قبل از ظهور موسی و خروج بنی اسرائیل از مصر و به گمان مسیحیان ۵۵۱۹ سال قبل از میلاد مسیح بوده است (گاهنامه تطبیقی، ۱۸۷)، دقیقترین محاسبه از قدیس جیمز اشرف اسکف کلیسای انگلستان (آنگلیکن) است که در سال ۱۰۳۵ ق/۱۶۵۶م آفرینش جهان را در ساعت ۸ صبح روز ۲۳ اکتبر ۵۵۱۹ قبل از میلاد اعلام نمود همان طور که ملاحظه می‌کنید اساس این مبدأ نیروی تخیل است...

امروزه دو تقویم در جهان حاکم است نخست سال میلادی است که از چین تا قاره اروپا و آمریکا و اکثریت جهان از آن پیروی می‌کنند. مبدأ تاریخ میلادی را راهبی به نام دیونسیوس اکسی گوئوس حدود ۵۲۵ سال بعد از ولادت حضرت عیسی (ع) پایه‌گذاری نمود. دوم تاریخ هجری است که مبدأ آن هجرت حضرت رسول اکرم (ص) از مکه به مدینه می‌باشد و از همان زمان شروع گردیده است و کشورهای اسلامی آن را مبدأ تقویم خویش قرار داده‌اند. ایران اسلامی تقویم خویش را سال هجری شمسی قرار داده و در ۱۱ فروردین ۱۳۰۴ ش مجلس شورای ملی قانونی تصویب نمود که به موجب آن در کشور ایران مبدأ تقویم هجرت رسول اکرم (ص) می‌باشد و از ماه فروردین لغایت شهریور هر یک ماه ۳۱ روز و از مهر لغایت بهمن هر یک ماه ۳۰ روز و اسفند ۲۹ روز و در سالهای کبیسه ۳۰ روز و نیز حساب کبیسه بر اساس کبیسه جلالی یا خیامی محاسبه گردد و این تقویم تا سال ۱۳۵۴ ش در ایران به عنوان تقویم رسمی جاری و بدان عمل می‌گشت. در ۲۰ اسفند ۱۳۵۴ جلسه مشترک مجلس شورای ملی و مجلس سنا قانونی تصویب کرد که به موجب آن مبدأ تاریخ رسمی ایران سال جلوس کوروش کبیر شاهنشاه هخامنشی مقرر گردید و نیز سال مذکور منطبق بوده با سال ۵۵۹ قبل از میلاد و

۱۱۸۰ سال قبل از هجرت رسول اکرم (ص) بدین ترتیب آغاز سال ۱۳۵۵ ش مصادف می‌گشت با سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی. و این سال به طور اجبار در تمام نامه‌های رسمی و غیررسمی و حتی بر روی الواح قبور مردگان حک می‌شد و این اجبار باعث خشم محافل مذهبی و نارضایتی مردم متدین گردید. در آغاز قیام مردم مسلمان ایران علیه نظام شاهنشاهی در ۶ شهریور سال ۱۳۵۷ ش محمد رضا پهلوی شاه وقت ایران جهت آشتی با ملت و محافل مذهبی دستور لغو تقویم شاهنشاهی را صادر نمود ولی سودی نبخشید و بدون گزاف‌گویی و اغراق تغییر تقویم هجری به شاهنشاهی یکی از عوامل سقوط سلسله پهلوی به حساب می‌آید.

منابع: جز آنچه در متن آمده است، توضیح المقاصد، شیخ بهایی تمام صفحات؛ الذریعة، ۳۹۷/۴-۴۰۳؛ گاهنامه تطبیقی، احمد بیرشک، تمام صفحات. شهیدی صالحی

Talumni Buldan

تقویم البلدان، کتابی جغرافیایی به زبان عربی، نوشته مورخ و دانشمند بزرگ شیعی ابوالفداء عمادالدین اسماعیل از نواده‌های شاهنشاه ایوبی (۶۷۲-۷۳۲ق) از امیران شام که به روزگار خود شوکتی تمام داشت. نیای او «شاهنشاه» برادر صلاح‌الدین ایوبی بود و خانواده ایشان از کردان ایرانی بودند. وی در سال ۷۲۱ق از نگارش تقویم البلدان فراغت یافته است. خاورشناس «رینو» درباره این اثر می‌گوید: در سراسر قرون وسطی کتابی که بتوان آن را از تقویم البلدان برتر شمرد، نگارش نیافته است. ابوالفداء، مانند جغرافی‌نویسان پیش از خود، در نگارش این کتاب انگیزه سیاسی داشته بدین معنی که به اقتضای پایگاه خود خواستار اثری بوده است که بی‌درازگویی خسته‌کننده یا کوتاه‌گویی زیان‌زننده، او را از جایگاه جغرافیایی شهرها و از ویژگیهای آن آگاه سازد. کتابهای جغرافیایی دیگری که پیش از اثر او نگاشته شده بود، این خواسته را برنمی‌آورد. در پیشگفتار خود می‌گوید: چون به خواندن کتابهای جغرافیایی پرداختم، در آن میان کتابی که خواسته مرا برآورده سازد، نیافتم. آنگاه وی به ارزیابی یکایک کتابهای جغرافیایی می‌پردازد و بر هر یک عیبی می‌گیرد که برای مثال، آثار ابن خردادبه و ادریسی و ابن حوقل، با همه تفصیلی که دارد، سودمند نیست زیرا طول و عرض بلاد را ثبت نکرده است. زیجها اگر چه طول و عرض بلاد را در بردارند، بدان سبب که از تحقیق نامها و یاد کردن اوصاف شهرها تهی هستند، به کار نمی‌آیند. وی سپس می‌افزاید: چون از این کاستیها آگاه شدم، آنچه را در آن کتابها پراکنده بود، در این مختصر گرد آوردم. وی در آغاز کتاب خود، زیر عنوانهای جداگانه به شرح چند مطلب می‌پردازد: (۱) معرفت همه زمین؛ (۲) معرفت اجزای زمین؛ (۳) سخنی کلی در اقلیمهای هفتگانه؛ (۴) در تحقیق امر مساحت؛ (۵) در دریاها؛ (۶) در دریاچه‌ها؛ (۷) درباره رودها؛ (۸) در

6230. Al-Ğuğrāfiyā ar-riyādiya wa-şinā'at al-ħarā'iq / işdār Fu'ād Sazkīm. Bi't-ta'awun ma'a Karl Iriğ-İğirt ... - Frankfurt am Main : Institute for the History of Arabic-Islamic Science at the Johann Wolfgang Goethe Univ. - (Mañşūrāt Ma'had Tārīh al-'Ulūm al-'Arabīya wa'l-'Islāmīya : Al-Ğuğrāfiyā al-'islāmīya ; ...

Parallelt.: Mathematical geography and cartography. - Text teilw. in arab. Schrift, arab., teilw. engl., teilw. dt., teilw. franz., teilw. ital., teilw. span.) 32 A 15834

1. Gadāwil al-amkina allati 'staħrağuhā al-Hwārizmī min Kitāb Şūrat al-arđ wa-'Ağā'ib al-aqālīm as-sab'a li-Suhrāb / taħqīq Hāns fūn Mğik. - Repr. of the eds., Leipzig, 1926 and 1930. - 1992 = 1412 h. - Getr. Zählung : Ill. - (... ; 11)

Parallelsacht.: Al-Hwārizmī, The geographical tables, exacted from Kitāb Şūrat al-arđ and Suhrāb, 'Ağā'ib al-aqālīm as-sab'a. - Text teilw. dt., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-1

2. I'āda ṭab' dirāsāt ħaula l-muşannafāt al-Ğuğrāfiya li'l-Hwārizmī wa-Suhrāb. - 1992 = 1412 h. - 18, 548, 7 S. : Ill. - (... ; 12)

Parallelt.: Reprint of studies on the geographical works of Al-Hwārizmī and Suhrāb. Text teilw. dt., teilw. ital., teilw. engl., teilw. franz., teilw. arab. in Schrift, arab. 32 A 15834-2

3. Kitāb Taqwīm al-buldān li-Abi'l-Fidā' al-Ĥamawī / taħqīq Ğ. T. Rimū ... - Repr. of the ed., Paris, 1840. - 1992 = 1412 h. - 18, 539, XLVII S. - (... ; 13)

Parallelsacht.: Geographie d'Aboulfēda. - Text teilw. franz., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-3

4. Dirāsāt fi ğuğrāfiyā Abi'l-Fidā' al-Ĥamawī. - Repr. - 1992 = 1412 h. - 20, 291, VI S. : Ill. - (... ; 14)

Parallelt.: Studies on Abū l-Fidā' al-Ĥamawī. - Text teilw. franz., teilw. dt., teilw. span., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-4

5. Dirāsāt fi ālāt al-milāħa al-baħriya. - 1992 = 1412 h. - 21, 470, VII S. : Ill. - (... ; 15)

Parallelt.: Reprint of studies on nautical instruments. - Text teilw. franz., teilw. dt., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-5

1992, Nr. 11

6. Dirāsāt ħaula kitābai al-qā'id al-baħrī at-turkī Sidi 'Alī. - 1992 = 1412 h. - 6, 466, VI S. : Kt. - (... ; 16)

Parallelt.: Reprint of studies on the Ottoman admiral Sidi 'Alī. - Text teilw. dt., teilw. engl., teilw. ital., teilw. franz., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-6

7. : Dirāsāt muħtāra fi l-ğuğrāfiyā ar-riyādiya ; 1. - In repr. - 1992 = 1412 h. - 6, 401, VII S. : graph. Darst., Kt. - (... ; 17)

Parallelt.: Selected studies on mathematical geography. - Text teilw. dt., teilw. ital., teilw. franz., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-7

8. : Dirāsāt muħtāra fi l-ğuğrāfiyā ar-riyādiya ; 2. - In repr. - 1992 = 1412 h. - 6, 434, VII S. : Ill., graph. Darst. - (... ; 18)

Parallelt.: Selected studies on mathematical geography. - Text teilw. dt., teilw. engl., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-8

9. Nuşuş 'arabīya fi l-milāħa al-baħriya li-Aħmad Ibn-Māğid. - Repr. - 1992 = 1412 h. - 181 Doppels., 8, III S. - (... ; 19)

Parallelsacht.: Arabic texts on navigation by Aħmad Ibn Māğid 32 A 15834-9

10. Nuşuş 'arabīya fi l-milāħa al-baħriya li-Aħmad Ibn-Māğid wa-Sulaimān al-Maħrī. - Repr. - 1992 = 1412 h. - 187 Doppels. 9, IX S. - (... ; 20)

Parallelsacht.: Arabic texts on navigation by Aħmad Ibn Māğid and Sulayman al-Maħrī 32 A 15834-10

11. Dirāsāt ħaula Aħmad Ibn-Māğid wa-Sulaimān al-Maħrī. - 1992 = 1412 h. - 237 S. : Ill., graph. Darst. - (... ; 21)

Parallelt.: Reprint of studies on Aħmad Ibn Māğid and Sulayman al-Maħrī 32 A 15834-11

12. Dirāsāt ħaula l-baħārīn al-'uṭmāniyiin Biri Ra'īs wa-Ĥağgi Aħmad. - 1992 = 1412 h. - 7, 433, 8 S. : Ill., Kt. - (... ; 22)

Parallelt.: Reprint of studies on the Ottoman cartographers Piri Re'is and Ĥağgi Aħmad. - Text teilw. dt., teilw. franz., teilw. ital., teilw. in arab. Schrift, arab. 32 A 15834-12

13. Gadāwil aṭwāl wa-'urūd bi'l-ğugāt ürübīya nuşi'at isti-nādān ilā taqālid al-ğadāwil al-'arabīya ma'a ba'd daragāt al-aṭwāl wa'l-'urūd al-muta'alliqa bi's-Sarq al-Ausaṭ allati istaħrağuhā ar-raħhāla fi l-qarnain 18 wa-19 m. - Coll. and repr. 1992 = 1412 h. - 8, 393, IX S. : Kt. - (... ; 23)

Parallelt.: European geographical tables based on the Arabic tradition together with Near Eastern geographical coordinates established by travellers, 18th - 19th c. - Text teilw. dt., teilw. engl., teilw. franz., teilw. ital., teilw. lat. 32 A 15834-13

14. Al-Aqālīm as-sab'a wa-ğadāwil al-mudun, dirāsa fi tāriħ al-ğuğrāfiyā wa'l-ğuğrāfiyā at-tağimīya fi l-'uşūr al-qadīma wa'l-wuštā / Irnst Hünigman. - Repr. of the ed., Heidelberg, 1929. - 1992 = 1412 h. - 247 S. : graph. Darst. - (... ; 24)

Parallelsacht.: Die sieben Klimata und die Poleis Episimoi 32 A 15834-14

07 ARALIK 1994

الجغرافيا الإسلامية

المجلد المائة والسابع والعشرون

ترجمة إنكليزية لكتابي صادق الإصفهاني
رسالة تحقيق الإعراب "في" أسماء البلدان

وتقويم البلدان

ولمقال نقدي حول مخطوطات عربية وفارسية متعددة

إعادة طبعة لندن ١٨٢٢م

١٤١٤هـ - ١٩٩٢م

معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية
في إطار جامعة فرانكفورت - جمهورية ألمانيا الاتحادية

منشورات
معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية

يصدرها
فؤاد سزكين

الجغرافيا الإسلامية

المجلد ١٢٧

ترجمة إنكليزية لكتابي صادق الإصفهاني
رسالة تحقيق الإعراب "في" أسماء البلدان

وتقويم البلدان

ولمقال نقدي حول مخطوطات عربية وفارسية متعددة

إعادة طبعة لندن ١٨٢٢م

١٤١٤هـ - ١٩٩٢م

معهد تاريخ العلوم العربية والإسلامية
في إطار جامعة فرانكفورت - جمهورية ألمانيا الاتحادية

03 HAZIRAN 1996

* تقويم البلدان

تأليف إسماعيل بن محمد بن عمر المعروف بأبي الفداء
المتوفي سنة ٣٢٠ ، اعتنى بتصحيحه وطبعه المستشرقان رينود
والبارون ماك كوكين ديسلان . طبع في باريس عام ١٨٤٠م الموافق
لعام ١٢٥٦ هـ ، أي قبل ١٤٢ عاماً . وذكر المؤلف في مقدمته أسباب
تأليف الكتاب وذكر منها أنه اطلع على كتب ابن حوقل والشريف
الادريسي وابن خرداذبة وكذلك كتب الأطوال والعروض والكتب
المؤلفة في تصحيح الأسماء وضبطها ، وأورد عليها عدة ملاحظات ،
ولولا خشية الاطالة لأوردت المهم من مقدمته .

Faysal, c. 17, s. 124, 1378 (Riyad)

مجلس شورای ملی، ج ۱۶، تهران ۱۳۴۸ش؛ محمدباقرین محمد میرداماد، تقویم الایمان، چاپ علی اوجیبی، تهران ۱۳۷۶ش؛ همو، شرح تقدمه تقویم الایمان، چاپ غلام‌علی نجفی و حامد ناجی، اصفهان ۱۴۱۲؛ همو، کتاب القیسات، چاپ مهدی محقق و دیگران، تهران ۱۳۶۷ش؛ مهدی ولائی، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ج ۱۱، مشهد ۱۳۴۴ش.

/ علی اوجیبی /

تقویم البلدان، کتابی جغرافیایی به عربی، تألیف ابوالفداء عمادالدین اسماعیل بن نورالدین علی بن محمود ایوبی، حکمران حماه (۷۱۰-۷۳۲). ابوالفداء این کتاب را در ۷۲۱ به پایان رساند، اما احتمالاً تا پایان عمر آن را تکمیل می‌کرده است، زیرا نسخه‌ای از آن در کتابخانه لیدن موجود است که مؤلف در آن تجدیدنظر کرده است (کراچکوفسکی، ص ۳۰۶؛ حمیده، ص ۵۳۷؛ ابوالفداء، ترجمه آیتی، مقدمه، ص هشت). ابوالفداء، برخلاف معاصرانش، از جمله مازکوپولو (۱۲۵۶-۱۳۲۳)، اهل سفر نبوده است؛ ازینرو کتابش اقتباسی از کتابهای جغرافیایی دیگر و گردآوری گفته‌های تاجران و مسافران است (حمیده، همانجا؛ برای نمونه - ابوالفداء، چاپ رنو^۱ و دسلان^۲، ص ۳۶، ۳۵۳، ۳۵۹).

از نظر ابوالفداء، کتابهای جغرافیایی که تا زمان وی نوشته شده بودند، ناقص بودند و مقصود او را بر نمی‌آوردند؛ مثلاً کتابهای ابن‌حوقل و ادریسی و ابن‌خردادبه، با وجود تفصیل درباره اوصاف بلاد به طول و عرض جغرافیایی و ضبط نامها اشاره‌ای ندارند و زیجها و کتابهایی که به طول و عرض جغرافیایی پرداخته‌اند، از اوصاف شهرها اطلاعی نمی‌دهند و در الانساب سمعانی و المشترك وضعاً و المقتروق صقلاً یا قوت حموی با آنکه به تصحیح نامها و ضبط آنها توجه شده، طول و عرض شهرها ذکر نشده است (ترجمه آیتی، ص ۴-۳، مقدمه، ص هشت). با وجود این نقایص، ابوالفداء به کتابهای ابن‌حوقل، ابن‌سعید مغربی، مهلبی و ابن‌اثیر اعتماد می‌کرده است (حمیده، همانجا). وی از کتاب المسالک و الممالک، معروف به «العزیزی»، تألیف حسن بن احمد مهلبی (قرن چهارم؛ ابوالفداء، چاپ رنو و دسلان، ص ۲۲، ۴۸، ۳۷۱، و جاهای دیگر) بهره گرفته، که سبب بیشتر شناخته شدن این جغرافی‌نگار فاطمی شده است (کراچکوفسکی، ص ۳۰۸). به عقیده آیتی، ابوالفداء به اقتضای مقام خود به‌عنوان امیرحماه می‌خواست در باره سرزمینهای مختلف اطلاعات دقیق داشته باشد (ابوالفداء، ترجمه آیتی، مقدمه، ص هشت).

می‌آید. شارح دیوار، به فاصله زمانی نزدیک به ده سال، این شرح را تحریر کرده است. اهمیت این شرح از آنجاست که پس از تحریر اول، میرداماد آن را دیده و تأیید کرده است (همان، مقدمه اوجیبی، ص ۱۲۳-۱۲۴، ۱۵۵؛ امین، ج ۲، ص ۵۹۳؛ مجلسی، ج ۱۰۶، ص ۱۵۶). نسخه‌ای از این تحریر به خط مؤلف در کتابخانه آستان قدس رضوی (ش ۲۲۲) موجود است (اردلان جوان، ج ۱، ص ۱۸۷). تحریر دوم کشف‌الحقایق در واقع تهذیب تحریر نخست است. نسخه‌ای از این تحریر در کتابخانه آستان قدس رضوی (ش ۲۲۳) موجود است (میرداماد، ۱۳۷۶ش، مقدمه اوجیبی، ص ۱۲۴؛ اردلان جوان، ج ۱، ص ۱۸۸). تلفیقی از این دو تحریر چاپ شده است (- ادامه مقاله؛ ۳) عرش الایقان، نوشته میرعبدالحسیب، از نوادگان میرداماد. تنها نسخه ناقص آن در کتابخانه مجلس شورای اسلامی (ش ۵۳۸۶) موجود است (متزوی، ج ۱۶، ص ۲۹۱)؛ شرح ملا شمسای گیلانی (دانش‌پژوه، ص ۶۰). حواشی و تعلیقات تقویم الایمان، برخی از خود میرداماد، بعضی متعلق به ملاعلی نوری و شماری نیز از آن شاگردان میرداماد است که در واقع تقریرات درس او است، نه نظرهای شخصی تفسیری و انتقادی آنان (میرداماد، ۱۳۷۶ش، مقدمه اوجیبی، ص ۱۲۳).

از تقویم الایمان نسخه‌های خطی متعددی در دست است که برخی از آنها ناقص‌اند؛ از بهترین آنهاست: نسخه موجود در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (ش ۷۵۱۷)، همراه حواشی میرداماد و ملاعلی نوری و دیگران (ولائی، ج ۱۱، ص ۷۶-۷۷) و نسخه موجود در کتابخانه مجلس شورای اسلامی (ش ۳۸۱۶)؛ حائری، ج ۱۰، بخش ۴، ص ۱۸۳۴-۱۸۳۶. تقویم الایمان در ۱۳۷۶ش بر اساس شش نسخه خطی به انضمام کشف‌الحقایق و حواشی ملاعلی نوری به کوشش مؤلف مقاله حاضر تصحیح و چاپ شده است.

منابع: علی اردلان جوان، فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ج ۱، مشهد ۱۳۶۵ش؛ امین؛ عبدالحسین حائری؛ فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، ج ۱۰، بخش ۴، تهران ۱۳۵۲ش؛ محمدباقر حجتی، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، تهران ۱۳۴۵ش؛ محمدتقی دانش‌پژوه، «نگارهای شمسای گیلانی»، جاویدان خرد، سال ۴، ش ۲ (پاییز ۱۳۶۰)؛ احمدین زین‌العابدین علوی عاملی، کشف الحقائق، در محمدباقرین محمد میرداماد، تقویم الایمان، چاپ علی اوجیبی، تهران ۱۳۷۶ش؛ هانری کورین، «میرداماد یا معلم ثالث: مکتب الهی اصفهان»، در محمدباقرین محمد میرداماد، کتاب القیسات، چاپ مهدی محقق، تهران ۱۳۶۷ش؛ مجلسی؛ احمد متزوی، فهرست کتابخانه

1. Kratchkovski

2. Reinaud

3. De Slane

203352

JUBILÄUMSBAND

ZUM DREISSIGJÄHRIGEN BESTEHEN DES INSTITUTES
FÜR GESCHICHTE DER ARABISCH-ISLAMISCHEN
WISSENSCHAFTEN

IN EUROPÄISCHEN SPRACHEN ERSCHIENENE VORWORTE
ZU PUBLIKATIONEN DES INSTITUTES AUS DEN JAHREN 1984 BIS 2011

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphane	
Dem. No:	203352
Tas. No:	509-257 SEZ.

2011

Institut für Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften
an der Johann Wolfgang Goethe-Universität
Frankfurt am Main

Joseph-Toussaint Reinaud

Géographie d'Aboulféda

Allgemeine Einleitung und französische Übersetzung
des *Taqwīm al-buldān* von Abū'l-Fidā'
(gest. 732 H./1331 n. Chr.)

Nachdruck der Ausgabe Paris, Imprimerie Nationale 1848
Band I

herausgegeben von
Fuat Sezgin

25 Ocak 2014

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Takvīm al-Buldān 1902/13
Abū'l-Fidā 050410

1985

Institut für Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften
an der Johann Wolfgang Goethe-Universität
Frankfurt am Main

239